

3 (Sem-5/CBCS) PHI-HE 2

2 0 2 2

PHILOSOPHY

(Honours Elective)

Paper : PHI-HE-5026

(Philosophy of Gītā)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer any ten of the following as directed :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দহটাৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

- (a) “The Gītā is also known as ‘Saptaśatī Gītā’.” Is the statement correct?

“গীতাক ‘সপ্তশতী গীতা’ বুলিও জনা যায়।” কথাষাৰ
শুদ্ধনে ?

- (b) Who interpreted the Bhagavadgītā as the ‘Gospel of Karmayoga’?

ভগবদ্গীতাক কোনে ‘কৰ্মযোগৰ পবিত্ৰ বাণী’ হিচাপে
ব্যাখ্যা কৰিছিল ?

(2)

- (c) Sancita Karma is a kind of Ārabdha / Anārabdha Karma.

(Choose the correct answer)

সঞ্চিত কৰ্ম হ'ল আৰদ্ধ / অনাৰদ্ধ কৰ্মৰ প্ৰকাৰ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (d) The book, *Gītā Rahasya* is authored by ____.

(Fill in the blank)

'গীতা বহস্য' গ্ৰন্থখন _____ ৰচনা কৰিছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (e) What is the meaning of the root 'Kṛ'?

'কৃ' মূল ধাতুৰ অৰ্থ কি ?

- (f) Is Akarma identical with Niṣkāmakarma?

অকৰ্ম নিষ্কামকৰ্মৰ সৈতে একেনে ?

- (g) According to the *Gītā*, Kṣetra is individual Self / physical body.

(Choose the correct answer)

গীতাৰ মতে, ক্ষেত্ৰ হৈছে জীৱাত্মা / ভৌতিক শৰীৰ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(3)

- (h) What is the etymological meaning of the term 'Avatāra'?

'অৱতাৰ' শব্দটোৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?

- (i) What does Kṣara Puruṣa refer to?

ক্ষৰ পুৰুষে কি সূচায় ?

- (j) According to the *Gītā*, ____ is the highest type of Prakṛti.

(Fill in the blank)

গীতাৰ মতে _____ হ'ল সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ প্ৰকৃতি।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (k) What is the highest type of Jñāna, according to the *Gītā*?

গীতাৰ মতে সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ জ্ঞান কি ?

- (l) Does knowledge, action and love go hand in hand as prescribed in the *Gītā*?

গীতাত নিৰূপণ অনুসৰি কৰা জ্ঞান, কৰ্ম আৰু প্ৰেম একেলগে আগবাঢ়ি যায়নে ?

(4)

(m) What does Ārta Bhakta refer to in the *Gītā*?

গীতাত 'আৰ্ত ভক্ত'ই কি সূচায় ?

(n) What is the meaning of the term 'Brāhmi-Sthiti'?

'ব্রাহ্মী-স্থিতি' শব্দৰ অৰ্থ কি ?

(o) Mention one main Svabhāva of Kṣatriya.

ক্ষত্ৰিয়ৰ এটা মুখ্য স্বভাব উল্লেখ কৰা।

(p) Mention one point of difference between the *Gītā*'s Niṣkāmakarma and Kant's rationalism.

গীতাৰ নিষ্কামকৰ্ম আৰু কান্টৰ বিচাৰবাদৰ মাজত থকা এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(q) Is the *Gītā*'s theory of Niṣkāmakarma deontological?

গীতাৰ নিষ্কামকৰ্মতত্ত্ব কৰ্তব্যমূলক নৈতিক মতবাদ হয়নে ?

(r) What is the etymological meaning of the term 'Svadharmā'?

'স্বধৰ্ম' শব্দটোৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?

(5)

2. Answer any five of the following questions in brief : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

(a) What does Anārabdhakarma refer to?

অনাৰব্ধকৰ্মই কি সূচায় ?

(b) State the meaning of 'Sanciyamāna Karma'.

'সঞ্চিয়মান কৰ্ম'ৰ অৰ্থ লিখা।

(c) Mention any two points of difference between Sakāma Karma and Niṣkāma Karma.

সকাম কৰ্ম আৰু নিষ্কাম কৰ্মৰ মাজত থকা যি কোনো দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(d) What does the *Gītā*'s concept of transmigration of Soul refer to?

গীতাৰ জন্মান্তৰবাদৰ ধাৰণাই কি সূচায় ?

(e) What is Svakarma?

স্বকৰ্ম কি ?

(f) What is 'Para-prakṛti' according to the *Gītā* ?

গীতাৰ মতে 'পৰ-প্ৰকৃতি' কি ?

(6)

(g) What is meant by Yoga, according to the *Gītā* ?

গীতাৰ মতে যোগ বুলিলে কি বুজায় ?

(h) "Sarvabhūteṣu yenaikaṁ
bhāvam avyamīkṣate.
Avibhaktaṁ vibhakteṣu tajjñānaṁ
viddhi sātṭvikam."

Write the meaning of the verse.

“সৰ্বভূতেষু যেনৈকং ভাৱমব্যমীক্ষতে ।
অবিভক্তং বিভক্তেষু তজ্জ্ঞানং বিদ্ধি সাত্ত্বিকম্ ॥”

এই শ্লোকটিৰ অৰ্থ লিখা ।

(i) Write the significance of Svakarma of Śūdra as prescribed in the *Gītā*.

গীতাত নিৰূপিত শূদ্ৰৰ স্বকৰ্মৰ তাৎপৰ্য কি, লিখা ।

(j) State any two points of similarity between Kant's 'duty for duty's sake' and 'Niṣkāmakarma of the *Gītā*'.

গীতাৰ 'নিষ্কামকৰ্ম' আৰু কান্টৰ 'কৰ্তব্যৰ বাবে কৰ্তব্য'ৰ মাজত থকা যি কোনো দুটা সাদৃশ্য লিখা ।

(7)

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) "Niyataṁ kuru karma tvaṁ karma jyāyo
hyakarmaṇaḥ.
Śarīra-yātrāpi ca te na prasiddhyed
akarmaṇaḥ."

Explain the significance of the verse of the *Gītā*.

“নিয়তং কুরু কৰ্ম ত্বং কৰ্ম জ্যায়ো হ্যকৰ্মণঃ ।
শৰীৰযাত্ৰাপি চ তে ন প্ৰসিদ্ধ্যেদকৰ্মণঃ ॥”

গীতাৰ এই শ্লোকটিৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা ।

(b) Write a short note on the concept of 'Freedom of Self' as depicted in the *Gītā*.

গীতাত অংকিত আত্মাৰ স্বতন্ত্ৰতা সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা ।

(c) Define Prakṛti. What are the Guṇas of Prakṛti? Explain.

প্ৰকৃতিৰ সংজ্ঞা দিয়া । প্ৰকৃতিৰ গুণসমূহ কি কি ? ব্যাখ্যা কৰা ।

(d) Discuss Karmayoga as interpreted in the *Gītā*.

গীতাত ব্যাখ্যা কৰা কৰ্মযোগ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা ।

(8)

- (e) What are the four different types of Bhakta, according to the *Gītā*? Explain.

গীতাৰ মতে, চাৰি প্ৰকাৰৰ ভক্ত কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Write a short note on the concept of 'Ananyabhakti'.

'অনন্যভক্তি'ৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা।

- (g) "Śreyān svadharma vigrahaḥ
paradharmāt svanuṣṭhitāt.
Svadharme nidhanaṁ śreyāḥ
paradharmo bhayāvahaḥ."

Explain the inherent meaning of the verse of the *Gītā*.

"শ্ৰেয়ান্ স্বধৰ্মো বিগ্ৰহঃ পৰধৰ্মাৎ স্নুষ্টিতাৎ।
স্বধৰ্মে নিধনং শ্ৰেয়ঃ পৰধৰ্মো ভয়াবহঃ॥"

গীতাৰ এই শ্লোকটিৰ অন্তৰ্নিহিত অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা।

- (h) Write a short note on the concept of 'Lokasamgraha'.

'লোকসংগ্ৰহ' সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা।

A23/341

(Continued)

(9)

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What is Vikarma? Explain the differences between Vikarma and Akarma.

বিকৰ্ম কি? বিকৰ্ম আৰু অকৰ্মৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) "Vāsāṁsi jīrṇāni yathā vihāya
navāni grhṇāti naro'parāṇi.
Tathā śarīrāni vihāya jīrṇānya-
nyāni samyāti navāni dehī."

Explain the significance of the aforesaid verse of the *Gītā*.

"বাসাংসি জীৰ্ণানি যথা বিহায়
নবানি গৃহ্ণতি নৰো'পৰাণি।
তথা শৰীৰাণি বিহায় জীৰ্ণান্য-
ন্যানি সংযাতি নবানি দেহী॥"

গীতাৰ ওপৰোক্ত শ্লোকটিৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Elaborate the meaning and significance of Kṣetrajña.

'ক্ষেত্ৰজ্ঞ'ৰ অৰ্থ আৰু তাৎপৰ্য বিস্তাৰিতভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

A23/341

(Turn Over)

- (d) Discuss the concept of Puruṣottam with reference to the teaching of Philosophy of the *Gītā*.

গীতাৰ শিক্ষাৰ লগত সংগতি ৰাখি পুৰুষোত্তমৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) “Mamaivāṁśo jīva-loke jīva-bhūtaḥ
sanātanaḥ.
Manahsaṣṭhānīndriyāṇi prakṛti-
sthāni karṣati.”

How does Philosophy of the *Gītā* explain the aforesaid verse?

“মমৈবাংশো জীৱলোকে জীৱভূতঃ সনাতনঃ।
মনঃষষ্ঠানীন্দ্রিয়াণি প্রকৃতিস্থানি কৰ্ষতি॥”

উপৰোক্ত শ্লোকটি গীতা দৰ্শনত কেনেকৈ ব্যাখ্যা কৰিছে?

- (f) “Vidyā-vinaya-sampanne brāhmaṇe
gavi hastini.
Śuni caiva śva-pāke ca paṇḍitāḥ
samadarśinaḥ.”

Discuss the meaning of the aforesaid verse of the *Gītā*.

“বিদ্যাবিনয়সম্পন্নে ব্রাহ্মণে গৰি হস্তিনি।
শুনি চৈৱ স্বপাকে চ পণ্ডিতাঃ সমদৰ্শিনঃ॥”

গীতাৰ ওপৰোক্ত শ্লোকটিৰ অৰ্থ আলোচনা কৰা।

- (g) How does the *Gītā* synthesize Jñāna, Karma and Bhakti Mārgas? Explain.

গীতাত জ্ঞান, কৰ্ম আৰু ভক্তি মাৰ্গৰ সমন্বয় কেনেদৰে ঘটোৱা হৈছে? ব্যাখ্যা কৰা।

- (h) Explain Svakarma of the four Varnas with reference to the *Gītā*.

গীতাৰ প্ৰসংগত চাৰি বৰ্ণৰ স্বকৰ্ম ব্যাখ্যা কৰা।

- (i) Explain the fundamental features of a Sthitaprajña person.

স্থিতপ্ৰজ্ঞ ব্যক্তি এজনৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

- (j) Discuss the nature and significance of Niṣkāmakarma.

নিষ্কামকৰ্মৰ প্ৰকৃতি আৰু তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

★★★